

2. Hobbs R. Mind Over Media: Propaganda Education for a Digital Age. New York. W. W. Norton & Company. 2020. 368 p.

3. Зозуля О. Фейк як інструмент інформаційної війни. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/feyk-yak-instrument-informaciyanoi-viyni.html> (дата звернення: 10.07.2020).

4. Melnykova-Kurhanova O. S. Transformation of propaganda communications in ukraine: a comparative aspect. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. Том 33. Вип. 6. Київ : Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2022. С. 214–219.

5. Самигін Д. Про основні пропагандистські наративи, які Кремль просував протягом півроку повномасштабної війни. URL: <https://detector.media/withoutsection/article/202304/2022-08-29-proosnovni-propagandystski-naratyvy-yaki-kreml-prosuvav-protyagom-pivrokovnomasshtabnoi-viyni>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-355-5-47>

Головченко М. М.,

*старший викладач кафедри комп'ютерних
та інформаційних технологій*

*Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Складовими інформаційного забезпечення сучасного підприємства є спершу створення, а надалі функціонування та оптимізація інформаційного фонду, систематизація та уніфікація документів, засоби формалізованого опису даних. Відповідно, організація інформаційного забезпечення здійснюється через упорядковану інформаційну базу, структурними елементами якої є нормативно-довідкові електронні документи, інформаційні повідомлення та інформаційні масиви. Зазнала змін після повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року і нормативно-правова база, що регулює інформаційне забезпечення сучасного підприємства [3].

Також, у воєнний час змінилися й налаштування електронних інформаційних державних систем. Зокрема, відповідно до офіційно оприлюднених даних, система «електронної взаємодії (інтероперабельності) державних електронних інформаційних ресурсів України

«Трембіта» у першому кварталі 2022 року здійснила близько 300 млн транзакцій, з них майже 37 млн за період російського вторгнення з 24 лютого по 31 березня». Надалі, із звітів відомо, що з «моменту запуску в експлуатацію «Трембіта» провела понад 1,3 млрд транзакцій» [4].

Фахівцями був проаналізований вплив російської агресії на загальні показники функціонування системи «Трембіта» з 24 лютого по 31 березня 2022 року. За оприлюдненою інформацією, «у цей важкий період «Трембіта» працювала в майже звичайному режимі. Кількість активних вебсервісів становила 49, це майже 36% від усієї кількості за перший квартал поточного року. Активних електронних взаємодій між ЕІР у «Трембіті» за цей період було 68, що становить 27% від усієї кількості активних взаємодій за квартал. Транзакцій у «Трембіті» з 24 лютого по 31 березня відбулося 36 922 035, або 12% від загальної кількості транзакцій у першому кварталі 2022 року» [4].

Завдяки системі «Трембіта» державні підприємства та органи місцевого самоврядування мають «безпечні інформаційні міжвідомчі взаємодії через інтернет шляхом обміну електронними повідомленнями між їхніми інформаційними системами». Цьому сприяли й проєкт EU4DigitalUA за підтримки Європейського Союзу, який посилив захист «Трембіти» та українських державних реєстрів, які працюють у системі. Нині, учасниками системи є 169 органів державної влади та місцевого самоврядування (два долучилися за перший квартал 2022 року). До «Трембіти» підключено 70 електронних інформаційних ресурсів [4].

Система дозволяє передавати дані з різних державних реєстрів, що значно спростило надання державних послуг. Відповідно за інформацією, поданою на сайті eu4digitalua.eu, основу системи «Трембіта» «становить удосконалена естонська платформа обміну даними X-ROAD, яка є фундаментом естонського цифрового суспільства та була перероблена для потреб України завдяки допомозі проєктів Європейського Союзу. Самі ж проєкти почали розроблятися у 2020 році, остаточне завершення передбачається у 2024. Електронна взаємодія у системі «Трембіта» – це процес обміну даними між двома ЕІР через програмні комплекси отримувача (веклієнти) та постачальника (вебсервіси) [4].

Транзакція в системі «Трембіта» – це завершений цикл відправки електронного повідомлення-запиту від веклієнта до вебсервісу, його обробка вебсервісом, отримання веклієнтом електронного повідомлення-відповіді від вебсервісу з наступною його обробкою веклієнтом. Результати дослідження продемонстрували, що, окрім застосунку «ДІЯ», через систему «Трембіта» налаштовані, наприклад, Державний реєстр актів цивільного стану – Інформаційно-аналітична платформа електронної верифікації та моніторингу Міністерства

фінансів України (більше 18 млн транзакцій). Така «взаємодія забезпечує отримання відомостей щодо цивільного стану під час проведення верифікації соціальних виплат» [4].

Електронний реєстр лікарняних листів – Електронна система охорони здоров'я: понад 7 млн транзакцій. Ця взаємодія реалізує електронний сервіс «Електронні лікарняні». Реєстр Автоматизованої системи виконавчих проваджень – Реєстр Інформаційно-аналітичної платформи електронної верифікації та моніторингу: понад 7 млн транзакцій. Взаємодія забезпечує отримання відомостей щодо виконавчих проваджень під час проведення верифікації соціальних виплат. Реєстр територіальної громади міста Києва – Підсистема Реєстру територіальних громад Державної міграційної служби України: понад 2 млн транзакцій. У межах цієї взаємодії відбувається обмін інформацією про місце проживання між Реєстром територіальної громади міста Києва та Реєстром територіальної громади Державної міграційної служби України [4].

Отже, попри посилення хакерських атак на державні інформаційні ресурси з боку росії, вони, завдячуючи спільній та злагодженій роботі фахівців Міністерства цифрової трансформації, успішно функціонують та мають активні (попри деяку закриту інформацію) вебсервіси.

Список використаних джерел:

1. Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Положення про електронну взаємодію електронних інформаційних ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606. *Офіційний вісник України*. 2016. № 73, ст. 2455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389-VIII від 12.05.2015; редакція від 29.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

4. [Trembita.gov.ua](https://eu4digitalua.eu/news/trembita-gov-ua-zvit-za-1-j-kvartal-2022-roku/) – звіт за 1-й квартал 2022 року. Інтернет ресурс. URL: <https://eu4digitalua.eu/news/trembita-gov-ua-zvit-za-1-j-kvartal-2022-roku/>